

Es un fet d'observació diària que cal tan sols indicar a qui sigui, que sofriu de l'estomac perquè us contesti que prengueu bicarbonat, i ben sovint, aquest consell, amirà seguit de l'oferta espontània del medicament. Es ben possible, però, que si parleu a segons qui del vostre freqüent ús de bicarbonat, us respongui, amb gest terrorífic, que no hi ha res de pitjor per l'estomac. He vist malalts als qui han convençut que la seva ingestió perllongada pot arribar a produir-los una llaga.

Constatau al mateix temps que no és pas solament la incultura qui així parla.

★

Aquest estat contradictori d'opinions ens porta a contestar en breus paraules la pregunta que sovint ens és adreçada: Es o no és bo per l'estomac el bicarbonat?

Abans que res tinguem en compte que, en medicina, les normes fixes no existeixen i que, per tant, hem de parlar sempre en termes genèrics, fonamentats en l'experiència, pròpia o d'altri, i en conseqüència els nostres judicis no poden tenir mai garanties d'axiomes.

En línies generals, doncs, podem dir que **el bicarbonat sòdic no és mai una metzina per l'estomac, i contràriament, és d'una utilitat màxima en la majoria de les malalties d'aquesta entranya.**

Aquesta afirmació queda enquadrada, naturalment, dintre de certs límits que tractarem d'escatir d'una manera clara i concisa.

Si bé és veritat que l'ús del bicarbonat i dels alcalins en general, no és d'efectes directament perjudicials pel païdor, l'abús immoderat dels mateixos pot produir trastorns generals com a conseqüència de l'excessiva alcalinització de l'organisme (alcalosi). Pot produir-los, però rarament els produeix, ja que, la tolerància pels alcalins, és molt gran, principalment en aquells malalts que, per raó de les moltes molèsties, han de prendre'n en grans quantitats.

Indirectament, però, l'ús sistemàtic dels alcalins, **com a únic element terapèutic i sense una indicació precisa**, pot arribar a conseqüències perjudicials per l'estomac i en últim terme, està clar, pel malalt.

Vegem un cas particular, que es repeteix, però, diàriament:

Es tracta d'un subjecte que, sense més ni més, comença un dia a notar que, a mig matí i a mitja tarda, es sent molest de l'estomac, ja sigui en forma de pesadesa, de dolor o d'agror (cremor, cor-agre, etc.). De moment en dona la culpa al treball, al negoci o als disgustos i rarament a l'alimentació defectuosa o immoderada. Més d'hora o més tard, segons el temperament, participa les seves sofrences al seu cercle d'amics o familiars, entre els que no hi mancarà el qui li aconselli de provar el bicarbonat o alguna preparació a base d'alcalins —generalment qui li desaconselli el primer li aconsellarà el segons, que indefectiblement també en continuarà—. En un 90 per cent dels casos, la seva ingestió calmarà la molèstia i aquest experiment es repetirà cada cop que de bell nou l'intenti. En aquesta forma el malalt creu solucionat el seu problema; que té dolor?, culleradeta o paperet de polvors i ja pot menjar el que el gust i la gana li demanin. Proveït del seu paquetet de bicarbonat, pot anar a tot arreu i fer un bon paper en qualsevol àpat. Si algú li pregunta, en veure com s'empassa els polvors, de què pateix, li respondrà que té **excés d'àcids** o bé la **Hiperclorhídria**. Així passarà fins que un bon dia les seves molèsties hauran desaparegut completament i, no cal dir-ho, restarà convençut de l'èxit terapèutic del bicarbonat o de l'específic, dels que serà un admirador més a recomanar-lo. Fins aquí les coses semblen favorables al pacient, però la realitat ens presenta aquest malalt tornant a sofrir al cap d'un temps, calmant de nou pel mateix medicament i així repetint-se d'una manera intermitent, a través d'anys, fins el dia que consulta al metge i li descobreix una llaga. No faltará la persona maliciosa que li apunti la sospita de què aquella ha estat la conseqüència final de l'abús del medicament que ens ocupa.

En aquest, com en tots els casos, el pitjor és fer les coses a mitges. El bicarbonat, directament, no li ha fet cap mal a l'estomac; sense ell, el curs de la malaltia hauria estat certament molt més penós i potser i tot d'un ritme més accelerat, però el mal ha estat que, mercès al medicament, s'han tolerat uns símptomes que, en cas contrari, haurien posat en guàrdia des d'un començament enfront la possibilitat de l'existència d'una llaga; amb el que s'hauria guanyat un temps, d'una importància gens menyspreable si tenim